HELÉNISTICKÁ ARCHITEKTURA

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

HELÉNISTICKÁ ARCHITEKTURA

VY_32_INOVACE_DVK1207

- Autor: Mgr. Jan Souček
- Vznik: 09 / 2012
- Téma: Antické umění
- Předmět: DVK / 1. ročník
- Anotace: Obrazová prezentace vývoje řecké helénistické architektury

HELÉNISTICKÁ ARCHITEKTURA

323 - 31př.n.l.

Charakteristickým znakem helénistické doby se stala expanze řecké kultury daleko na východ a její střetávání s kulturami okolních starověkých národů, přičemž docházelo k jejich vzájemnému ovlivňování a přizpůsobování v duchu synkretismu a univerzalismu. Helénizací, jejímiž středisky se stala na ovládnutých územích programově zakládaná města zcela řeckého charakteru (např. egyptská Alexandrie), a s ní spojeným prolnutím řeckých a orientálních tradic došlo ke vzniku zcela nových forem politiky, vědy, umění a náboženství, které postupně zasáhly všechny oblasti každodenního života. Vytvořila se tak „komunikační a kulturní pouta, která spojovala celé Středomoří a Blízký východ v jednu civilizační oblast.

AKROPOLE V PERGAMONU

PHRYGIA

ASIA MINOR

MYSIA

Pergamum

Kaikos

PHRYG

MARE AEGEUM

LYDIA

Smyrna

Sardis

IONIA

Ephesos

Maeander

Magnesia

Miletos

CARIA

Halikarnassos

LYCIA

RHODES

CRETA

Part of the **Pergamon Acropolis**, with the **altar of Zeus** with a horseshoe shape, designed by Menecrates of Rhodes.

Pergamon se ve 3. stol. př. n. l. stal centrem pergamského království (dynastie Attalovců).
V 1. pol. 2. stol. př. n. l. byl Pergamon centrem významného státu (zaujímajícího severozápad Malé Asie a část evropského pobřeží) a soutěžil v rozvoji obchodním (vlněné látky, pergamen, doly na stříbro) a kulturním (knihovna, umělecká výzdoba) s egyptskou Alexandrií.
K nejvýznamnějším památkám patří Pergamský oltář (v současnosti v Berlíně), chrámy Athénin, Héřin a Dionýsův, divadlo, paláce, knihovna a rozlehlý chrám z Traianova období.

the Pergamon Acropolis

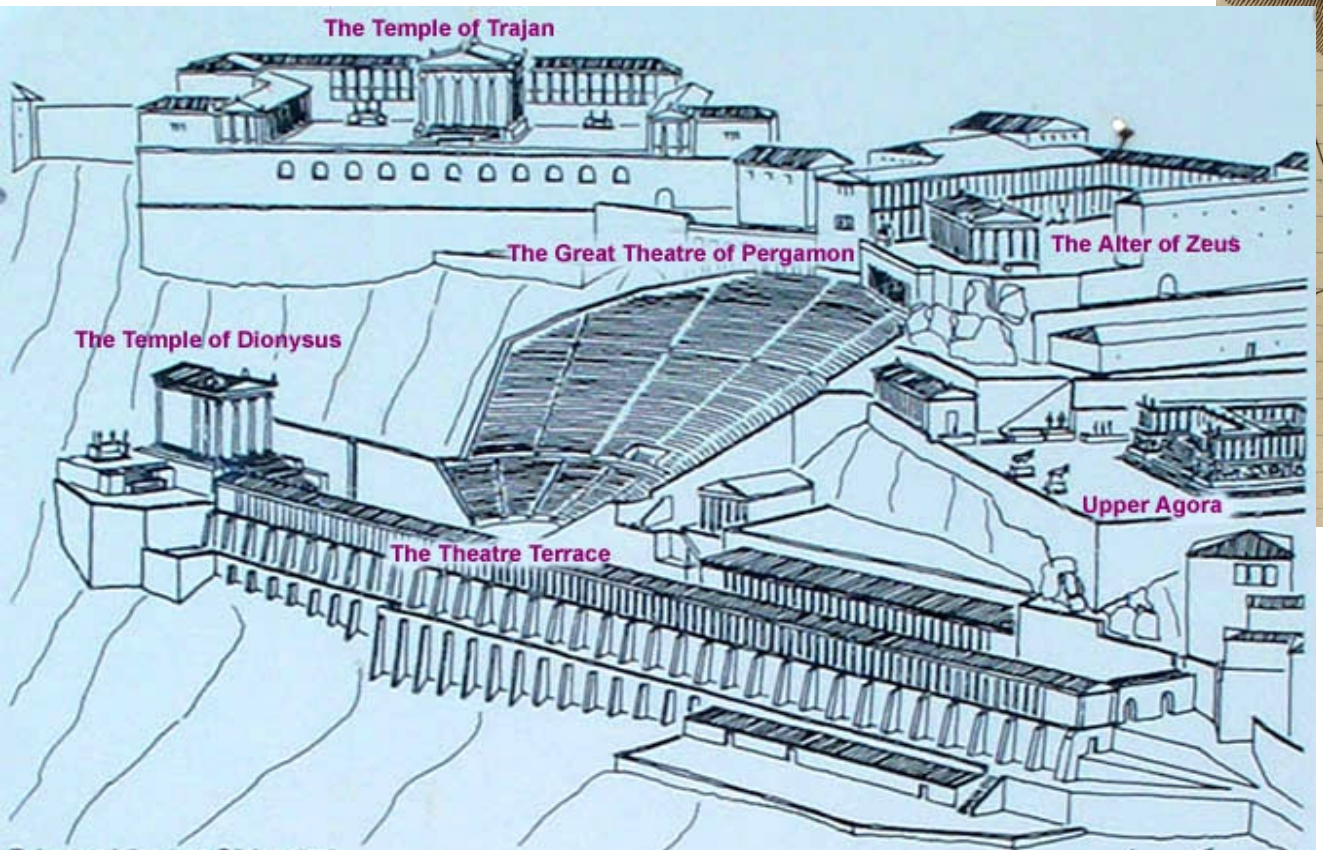

Acropolis in Pergamon, Turkey

The ruins of Acropolis in Pergamon. Pergamon had the second best library in the ancient Greek civilisation (after Alexandria).

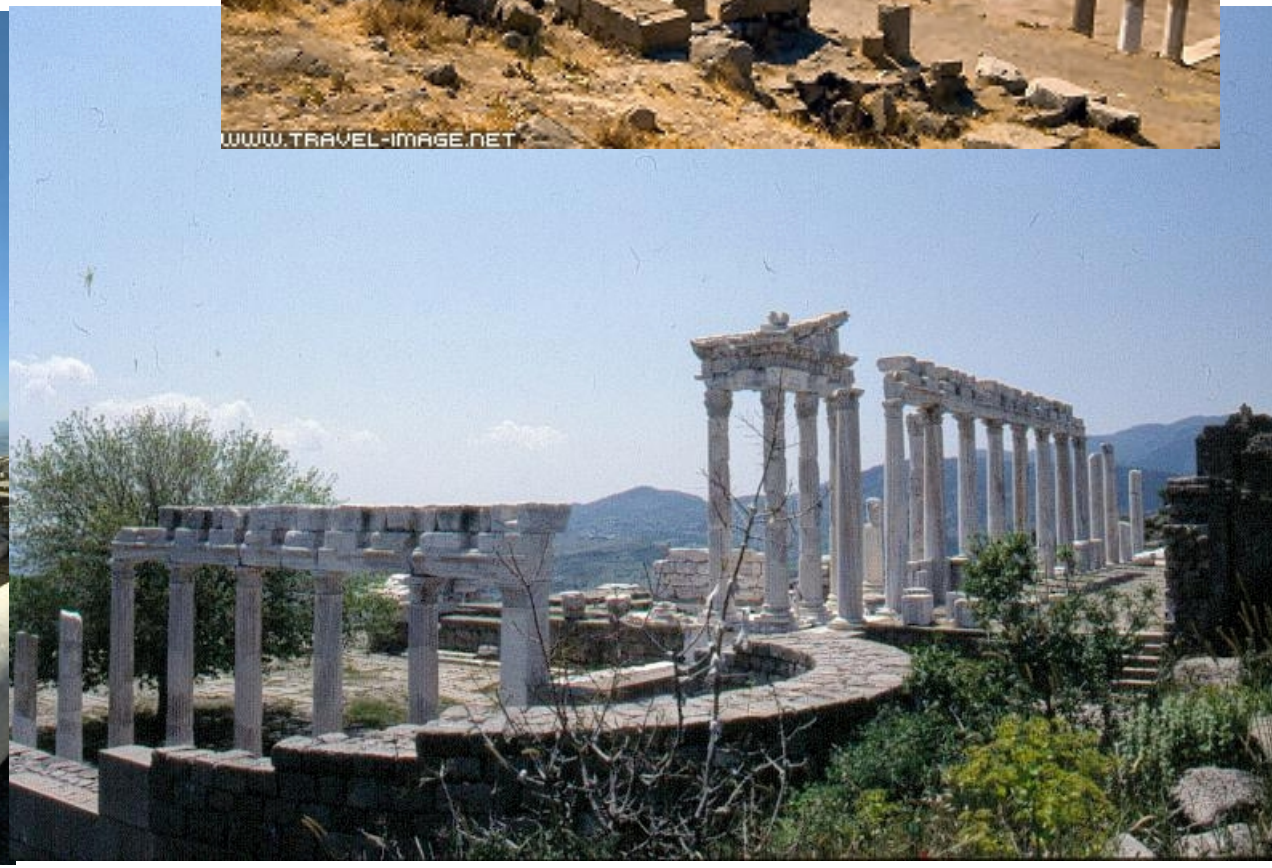

The Great Theatre at Pergamon - Photo: T. Hines 6/7/03

The magnificent theater at Pergamon is the centerpiece of the acropolis of the ancient city, which is located just north of the modern-day town of Bergama on Turkey's northern Aegean coast. The imposing site with one of the most spectacular views of any Greco Roman theatre dates from the mid 3rd century BC and could seat 10,000 people.

VELKÉ DIVADLO V PERGAMONU

The Temple of Dionysus
Photo: T. Hines 6/7/03
The theatre terrace runs for about 250 meters between the temple and the double-arched entrance that once existed to the south of the theatre.

DIONÝSŮV CHRÁM V PERGAMONU

DIŮV OLTÁŘ V PERGAMONU

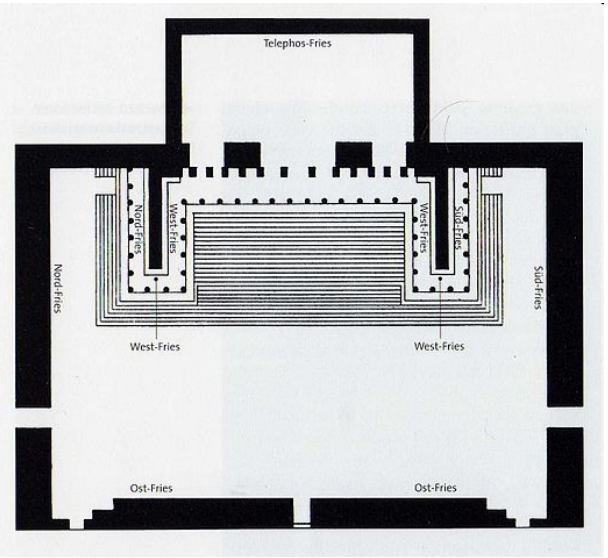

Pergamonský oltář byl původně postaven v 2. století př. nl ve starověkém řeckém městě Pergamon (dnes Bergamo v Turecku) v severozápadní Anatolii cca 25 km od Egejského moře. Chrám byl zasvěcen bohu Diovi.

DIŮV OLTÁŘ V PERGAMONU

Pergamský oltář; vznik monarchií a soustředění do té doby v řeckém světě nepředstavitelného bohatství Orientu vedlo k oslnivému kulturnímu rozvoji včetně nebývalého rozmachu monumentální řecké architektury

Muzeum Pergamon – Berlín

http://www.smb.museum/smb/standorte/index.php?lang=en&p=2&objID=27&n=2&r=4

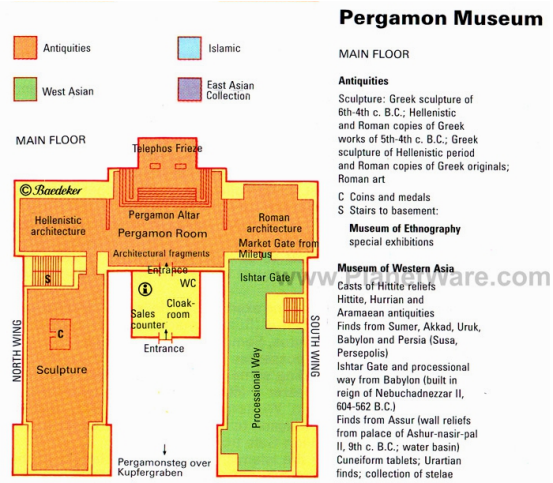

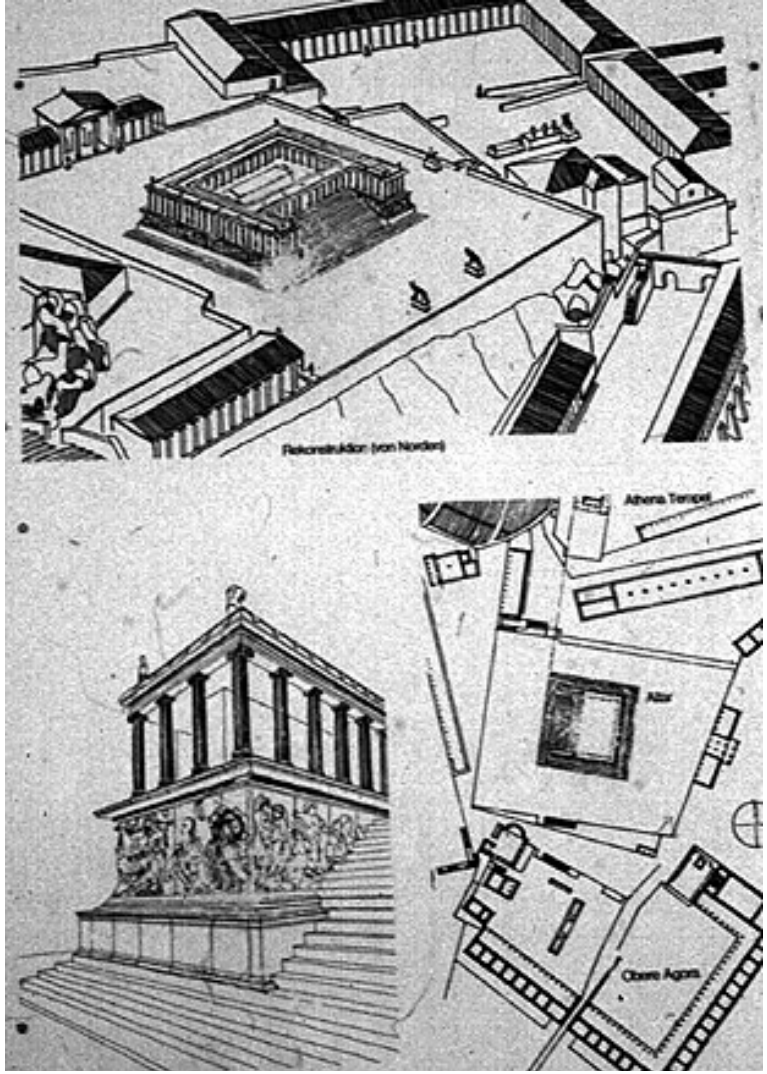
Rekonstruktion (von Norden)
Athena Tempel
Altar
Obere Agora

Composite of Athena from E. Frieze,

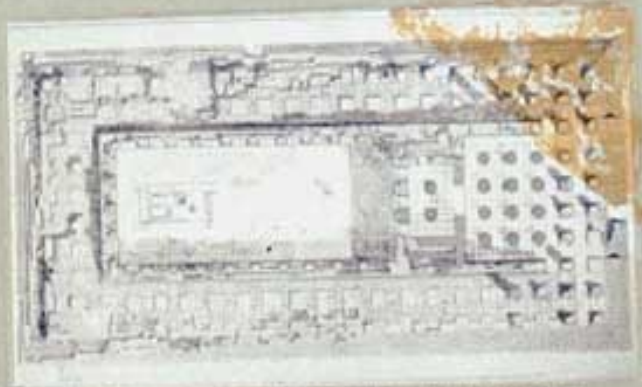

Didyma
the Apollo Temple

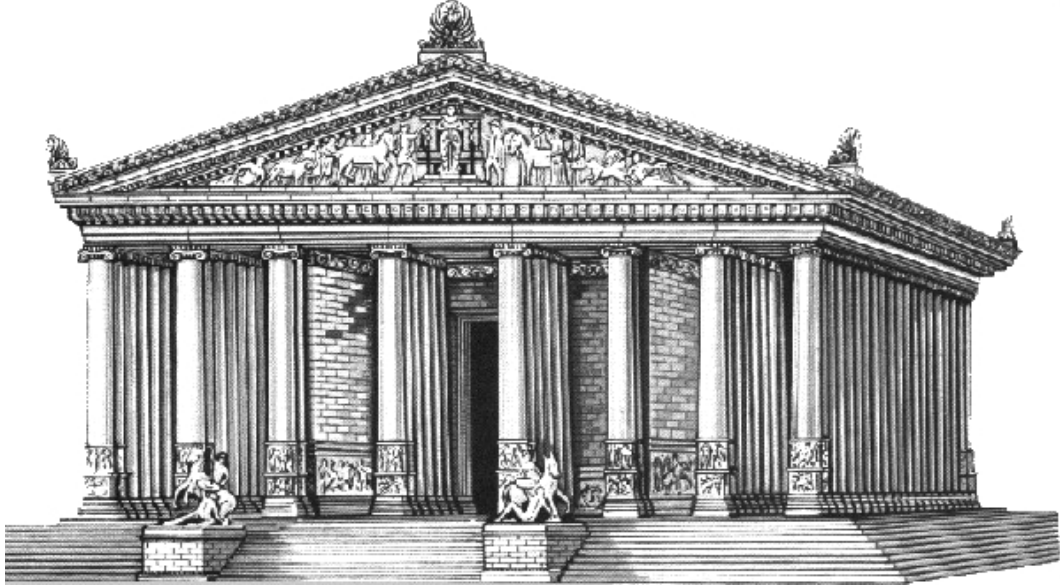

20 km od starověkých ruin *Milétu*, se nachází antické místo *Didyma* v Turecku
V 6. století př.n.l. vznikla během rozkvětu Milétu archaická chrámová stavba, která byla roku 494 př.n.l. zničena Peršany. Ale již ve 4. stol. př. n. l. se začal stavět chrám nový. Apollónův chrám je postaven v iónském stylu (dipteroi) a má dohromady 122 sloupů, které jsou vysoké 19,7 m a mají průměr 1,96 m.
I přesto, že se chrám budoval 600 let, nebyl nikdy zcela dokončen

Apolonův chrám v Didymě (Turecko) begun latter 4th B.C.

Apolonův chrám v Didymě
begun latter 4th century B.C.

Apolonův chrám v Didymě

detail, sculpted bases of colonnade on the east front

begun latter 4th century B.C.

Temple of Athena Polias, Priene, Turecko
ca. 340-156 B.C.E.

Temple of Athena Polias, Priene

ca. 340-156 B.C.E.

Mauzoleum v Halikarnassu

je jedním ze sedmi divů světa.
Byla to hrobka, kterou nechal vybudovat perský satrapa **Mausólos** se svou ženou a sestrou Artemísií.
Byla vybudovaná v letech 353-350 př. n. l. v Halikarnassu (současné Bodrum v Turecku).

Stavba byla navržena řeckými architekty **Satyrem** a **Pýtheem**. Byla asi 45 metrů vysoká a na každé ze čtyř stran zdobená reliéfy, každým vytvořeným jedním ze čtyř řeckých sochařů: **Leocharem**, **Bryaxem**, **Skopem** a **Timotheem**.

Dokončená stavba byla považována za triumf estetiky a jako taková byla Antipatrem ze Sidónu zařazena do seznamu Sedmi divů světa .

Stavba byla tak velkolepá, že slovo *mauzoleum* přešlo do obecného významu jako označení pro jakoukoliv velkou hrobku, ačkoli původně spojení slov *Mausól - eion* znamenalo *(stavba) věnovaná Maussólovi*.

Stavba se nakonec po stoletích zřítila a po roce 1581 se kameny z ruin použily na staveništích a opevnění. V současnosti jsou na jeho místě archeologické vykopávky a muzeum.

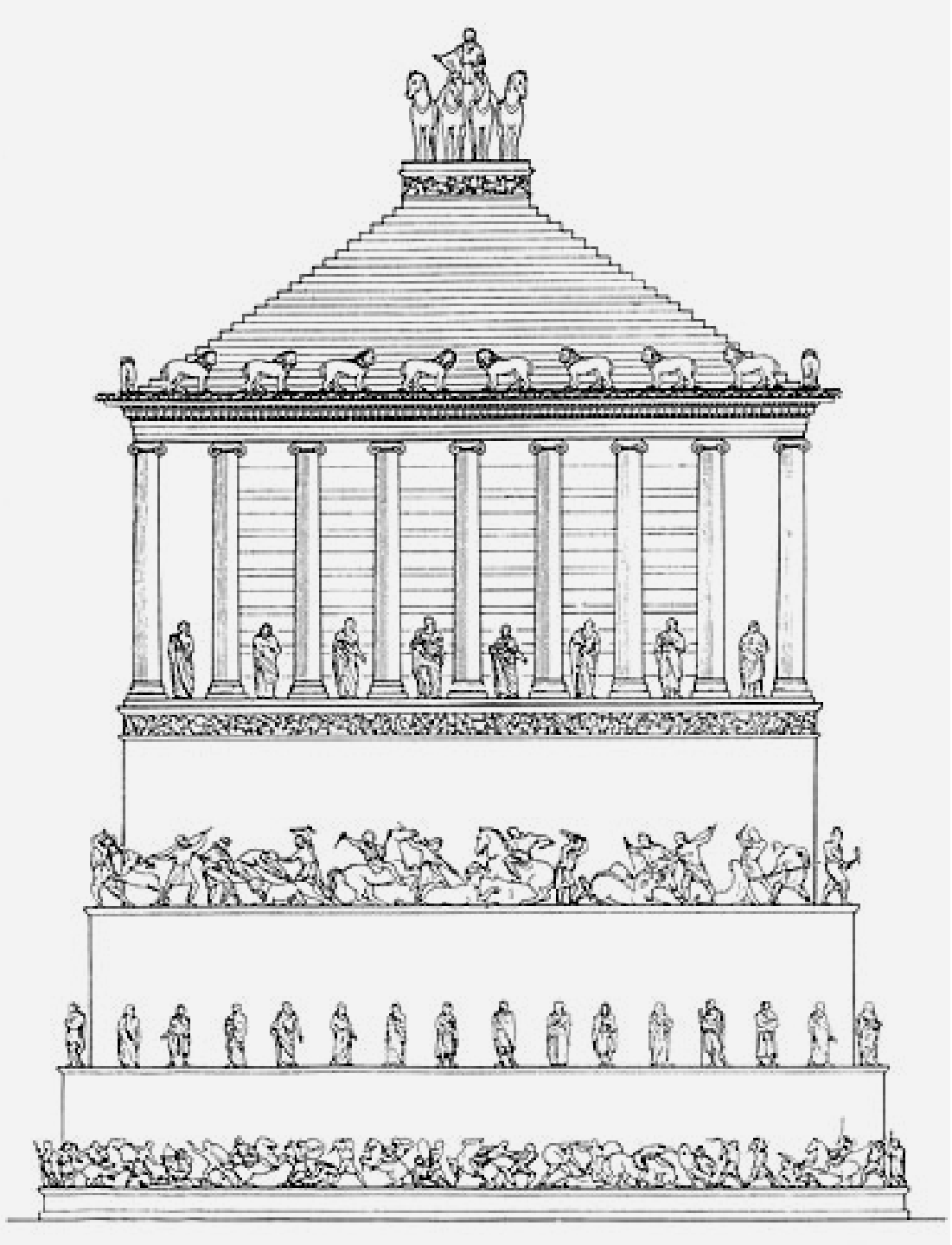

Mauzoleum v Halikarnasu
rekonstrukce
Hrobka krále Mauzolea
RECONSTRUCTION DRAWING
OF THE MAUSOLEUM TOMB
OF MAUSOLOS

Řecko – římská architektura: Chrám Olympského Dia / Temple of Olympian Zeus, Atény: 174 B.C. - 131 C.E.

Temple of Olympian Zeus

Zdroje:

PIOJAN, José. ***Dějiny umění 1***, 1. vyd. Praha: Odeon, 1977. ISBN: 80-7176-765-4
kol. ***Ilustrované dějiny světa - Úsvit civilizací***, 2. vyd. Bratislava: Gemini, 1993. ISBN: 80-7161-016-X
kol. ***Encyklopedie starověkého světa***, 1. vyd.Praha: Perfekt, 2004. ISBN: 80-8046-269-0
AUGUSTA, Pavel. a HONZÁK, František. ***Jak se žilo ve starověku,*** 1. vyd. Praha: Albatros,1989

Internetové zdroje:

- **http://cs.wikipedia.org**
- **http://commons.wikimedia.org/**
- **http://www.trentu.ca/faculty/rfitzsimons/AHCL2200Y/LE%2010-01a.htm**
- **http://cs.wikipedia.org/wiki/Hel%C3%A9nismus**
- **http://cs.wikipedia.org/wiki/Pergamon**
- **http://www.dartmouth.edu/~prehistory/aegean/**
- **http://en.wikipedia.org/wiki/Mausoleum_at_Halicarnassus**
- **http://en.wikipedia.org/wiki/File:Statue_Maussollos_BM_Sc1000_n2.jpg**
- **http://wondersoftheworldpictures.info/wp-content/uploads/2010/07/The-Mausoleum-at-Halicarnassus-Facts.01.jpg**
- **http://www.nevworldwonders.com/2011/05/ancient-wonders-and-motives-for-new.html**
- **http://en.wikipedia.org/wiki/Didyma**
- **http://en.wikipedia.org/wiki/File:Didim_RB20.jpg**
- **http://www.turecko-web.cz/clanky/anticke-mesto-didyma**
- **http://sun.iwu.edu/~classics/pergamon.html**
- **http://www.travlang.com/blog/pergamon-museum-a-store-of-unrevealed-facts/**
- **http://www.gardenvisit.com/garden/pergamon**
- **http://leccos.com/index.php/clanky/pergamon**
- **http://www.viaggiaresempre.it/fotogallery13bTurchiaPergamo.html**
- **http://www.smb.museum/smb/standorte/index.php?lang=en&p=2&objID=27&n=2&r=4**
- **http://www.trekearth.com/gallery/Europe/Greece/Attica/Attiki/Athens/photo837313.htm**